

Nowoczesny przemysł cementowy jest przyjazny środowisku

Z ERNESTEM JELITO, prezesem zarządu, dyrektorem generalnym Górażdże Cement SA, rozmawia **MARIUSZ KARPIŃSKI-RZEPA**, Nowoczesne Budownictwo Inżynieryjne, zdjęcia: **GÓRAŻDŻE CEMENT SA**

Pierwsze półrocze 2018 r. za nami. Jaki obecnie jest popyt na cement w Polsce?

Według danych GUS, produkcja cementu w Polsce zwiększyła się o ponad 10%. Ten poziom wzrostu koresponduje ze wzrostem produkcji budowlano-montażowej w kraju o ponad 20%. W efekcie należy się spodziewać konsumpcji cementu na poziomie co najmniej 18 mln t, przy ponad 17 mln t w 2017 r. Perspektywa przyszłego roku jest w dużym stopniu zależna od tego, czy samorządy po wyborach nadal będą tak aktywne inwestycyjnie, jak to ma miejsce w tym roku. Źródłem ograniczeń mogą też być problemy z podażą kruszyw, utrudnienia w transporcie czy zwyczajnie niedostatek rąk do pracy.

Jak wielokrotnie przy różnych okazjach wspominałem, branża cementowa w Polsce przeszła w ciągu ostatnich kilkunastu lat ogromną transformację i dziś należy do ścisłej czołówki światowej zarówno pod względem efektywności, minimalizacji oddziaływania na środowisko, jak i jakości. Robimy wszystko, aby także w momentach najwyższego zapotrzebo-

wania zagwarantować pełną dostępność najwyższej jakości produktów.

Jaki wpływ na środowisko ma przemysł cementowy i co stanowi dla niego największe wyzwanie w tej dziedzinie?

Jak już wspominałem, cementownie w Polsce należą do absolutnej czołówki światowej pod względem redukcji wpływu na środowisko. Kiedy porównujemy wskaźniki efektywności w tym obszarze, to stwierdzamy, że wielokrotnie wyprzedzamy zakłady działające w krajach Europy Zachodniej, nie wspominając już o usytuowanych za wschodnią granicą. Branża w 100% spełnia wymagania unijnej polityki klimatycznej. Muszę posłużyć się tu kilkoma ważnymi danymi. W porównaniu do 1998 r. zredukowaliśmy o 26% roczną emisję CO₂ na tonę klinkieru. Dzięki zaangażowaniu ogromnych nakładów finansowych i zastosowaniu najnowszych rozwiązań technologicznych, takich jak prekalcyulatory, nowoczesne wysokosprawne palniki, suszarnie surowca, paliwa alternatywne, w tym zawierające tzw. biomasę, udało się – jak wynika z danych Stowarzyszenia Produ-

Branża cementowa w Polsce przeszła ogromną transformację i dziś należy do ścisłej czołówki światowej zarówno pod względem efektywności, minimalizacji oddziaływania na środowisko, jak i jakości.

centów Cementu – zredukować emisję produktową do poziomu 807 kg CO₂ na tonę klinkieru. W przeliczeniu na tonę cementu daje bardzo niski wskaźnik 617 kg CO₂. Należy przypomnieć, że 63% tej emisji to tzw. emisja surowcowa, pochodząca z rozkładu kamienia wapiennego stosowanego w produkcji, której nie można uniknąć w procesie piecowym. Nie da się wyprodukować klinkieru (cementu) bez naturalnej emisji rozkładu, wynoszącej ok. 525 kg CO₂ na tonę klinkieru.

Pomimo takiego zaawansowania technologicznego i tak znaczącej redukcji wpływu na środowisko, przy obecnej produkcji szacowanej na ok. 18 mln t darmowych alokacji CO₂ nie wystarczy i konieczne są zakupy pozwoleń do emisji. Jeszcze w 2017 r. o tej porze roku ceny pozwoleń na emisję CO₂ kształtowały się na poziomie 6–8 €/t, a teraz skoczyły do 20 €/t, co znacząco wpływa na koszty produkcji. Realnie dziś doświadczamy ryzyka, którego obawialiśmy się od kilku lat. Carbon leakage, czyli przeniesienie produkcji, a zatem i emisji CO₂, poza granice UE, jest dziś bardzo realnym scenariuszem. Nie wpłynie to pozytywnie ani na gospodarkę ani na środowisko.

Zdaniem wielu ekspertów z dziedziny ekonomii, obecnie jest najlepszy czas, aby wdrożyć model gospodarki o obiegu zamkniętym. Czy w przemyśle cementowym dąży się do wypracowania takiego modelu produkcji?

Produkcja cementu znakomicie wpisuje się w ideę gospodarki o obiegu zamkniętym. Cały proces rozpoczyna się wprawdzie od naruszenia zasobów naturalnych przez wydobycie surowca, ale rekultywując tereny kopalń, zwracamy je naturze w sposób zintegrowany z otaczającymi terenami. Jesteśmy dla władz lokalnych ważnym partnerem w zagospodarowaniu odpadów komunalnych w postaci paliw alternatywnych, a zastępowanie w procesie produkcyjnym surowców naturalnych odpadowymi z innych branż stanowi istotny wkład przemysłu cementowego w gospodarkę o obiegu zamkniętym. W Polsce cementownie niemal od 20 lat stosują paliwa alternatywne i są do tego dobrze przygotowane. Przy rosnącym obecnie poziomie produkcji cementu, a szacuje się, że w 2020 r. będzie to już ok. 19 mln t, mogą zagospodarować nawet do 1,5 mln t odpadów komunalnych w postaci paliwa RDF. Około 80% paliw alternatywnych wykorzystywanych przez cementownie stanowi gotowe, zmieszane paliwo, produkowane na bazie odpadów komunalnych.

Zatem z jednej strony jesteśmy wsparciem dla samorządów, z drugiej – redukcją zużycia nieodnawialnych surowców kopalnych, czyli w tym przypadku węgla.

Dodatkowo zagospodarujemy znaczące ilości materiałów będących produktem ubocznym w innych gałęziach przemysłu, jak granulowany żużel wielkopiecowy czy popioły lotne. Jeśli dodać do tego ponowne wykorzystanie betonu, np.

jako kruszywa do ponownego użycia w betonie czy materiału do stabilizacji gruntu, jasno rysuje się obraz branży działającej w gospodarczym obiegu zamkniętym. Dodam, że większość producentów cementu w Polsce stosuje zasady zrównoważonego rozwoju i dokłada starań, by rozwijać się w harmonii z społecznością lokalną.

Najważniejszym produktem powstającym z cementu jest beton. Co przemawia za tym, aby budować właśnie z betonu?

W przypadku betonu walczymy ze stereotypami i zaszczościami historycznymi. Wciąż panuje przekonanie, że drogi wykonywane w nawierzchni betonowej są drogie, a w dodatku brakuje wykonawców, którzy mogą je zbudować. Tymczasem nawierzchnie betonowe już na etapie budowy są tańsze, a analizując 30-letni czas eksploatacji, oszczędności sięgają nawet 50%. A przecież ta analiza nie bierze pod uwagę kosztu czasu, który wszyscy użytkownicy dróg tracą w korkach przy częstej wymianie nawierzchni. Drogi betonowe są zdecydowanie trwalsze i bezpieczniejsze. Zresztą spójrzmy na doświadczenia krajów ościennych. W Niemczech ok. 60% nawierzchni dróg ekspresowych i autostrad wykonywanych jest w technologii betonowej, w Czechach ok. 65%, natomiast w Polsce zaledwie 20%. Jestem zdania, że równowaga w obu technologiach przyniesie korzyść użytkownikom.

Podobnie dzieje się z prefabrykowanymi elementami budynków mieszkalnych. Wciąż kojarzymy je z wielką płytą, podczas gdy w krajach Europy Zachodniej i Skandynawii prefabrykowane elementy są podstawą budownictwa mieszkaniowego. Oczywiście, mają one niewiele wspólnego z prefabrykatami z fabryk domów z lat 70. i 80. XX w. Bardziej przypominają precyzyjnie wykonane klocki

z elewacją, często również ze stolarką okienną i instalacjami, z których składa się gotowy dom. Jestem przekonany, że ograniczenia w dostępie do pracowników i rosnące koszty pracy spowodują, że ta technologia będzie zyskiwała na popularności.

Poza tym dobrze wykonany beton jest trwałym, pięknym, przyjaznym środowisku i bezpiecznym materiałem – to są najważniejsze argumenty przemawiające za szerokim wykorzystywaniem go w wielu gałęziach budownictwa.

W 2018 r. firma Góraźdźe Cement już po raz czwarty otrzymała tytuł Złotej Budowlanej Marki Roku za sukcesy w kreowaniu silnej marki na rynku materiałów budowlanych w kategorii cement. Co sprawia, że produkty Góraźdźe Cement cieszą się zaufaniem inwestorów i wykonawców?

Przede wszystkim bardzo dziękuję wszystkim, którzy ufają naszym produktom i regularnie używają ich w swoich pracach. Robimy wszystko, aby nie zawieść tego zaufania. Dbamy, aby parametry naszych wyrobów były stabilne, odpowiadały potrzebom inwestorów i były łatwo dostępne. Dostrzegamy, że klienci coraz częściej zwracają uwagę na wartości, które nie są związane bezpośrednio z produktem. Dlatego na naszą ofertę składają się z jednej strony pewność związana z zapleczem techniczno-doradczym, z drugiej – wartości dodatkowe, z trzeciej – świadomość, że działamy zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju. Wszystkie te elementy powodują, że możemy cieszyć się zaufaniem zamawiających oraz firm wykonawczych, na które ciężko pracujemy i za które jesteśmy ogromnie wdzięczni.

Dziękuję za rozmowę.

